

Düşlemek ve düşünmek için!

Harika bir yazar, başarılı bir çizer el ele vermişler. Onlara özenli bir çevirmen de katılmış. Gündelik yaşamın kolayca doğaya terk ettiği atıkların gizil gücünü keşif yolculuğu hazırlamışlar. Metnin arayüzünden duyulan çılgınsa doğadan yükseliyor...

Y. BEKİR YURDAKUL

iyi yazılmış, iyi tasarlanmış, başarıyla çevrilmiş, kısacası titizlikle hazırlanıp basılmış kitaplar bir de soru üstüne soru sorduruyor, kafamı kafaları karıştırıyor, merak atını hazır edip kapımın önüne çekiveriyorsa dünyalar benim oluyor. “Gündelik Nesnelere Yeniden Hayat Ver” alt başlığıyla seslenen *Atık Sanatı*’nın kapağını çevirir çevirmez bitip tükenmez bir sorular geçidi başladı ki sormayın!

Yok, hayır; yazınsal bir yapıt değil *Atık Sanatı*... Ne ki “Böyle giderse çok sürmez, dünya yaşanabilir olmaktan çıkacak. Gelirin işin bir ucundan tutalım. Ama isterseniz bir de şu sorunu enine boyuna yatıralım masaya...” diyor çılgılık çılgılığa.

HERKES MÜŞTERİ VE KİRLENDİ DÜNYA!

Çocuktum. Köyümüzde / köylerde “atık” (dilerseniz “çöp” deyin siz ona) diye adlandırılan, tanış olduğum(uz) bir olgu/ sorun yoktu. Eskimeye yüz tutan yenilenir ya da “iş” / “görev” değişirirdi. Ambalajlı ürün söz konusu değildi. Naylon, pet, poşet daha kentlerimizi bile işgal etmemişti. File ve bez torbalara girerdi her şey. Organik ne varsa ev hayvanlarıyla ortaklaşa tüketilirdi.



Kapitalizm, geliştikçe; her yurttaşı / bireyi hayatının her döneminde ille de “müşteri” kılma hedefine doğru acımasız bir koşu tutturdu. Aile üretimi, küçük işletmeler adım adım yok edildi. Buna da gelişme / hayatın kolaylaşması denildi. En uzak yere ulaşsın ürünleri, oradaki müşteri de “mağdur” olmasın diye yollar yapıldı demirden, beton- dan, sudan...

Ambalajsız ürünün hastalık yaydığına neredeyse herkes ve kolayca inandırıldı. Dahası, “Evladiyelik ne demek, kullan at, yenisi-

ni al. Oyalanma modası geçmiş şeylerle...” dayatması iliklere kadar işledi. Ve kirlendi dünya... Bu dertle, sıkıntıyla baş etmek için çabalamak / çıkış yolu aramak da yine sanata, sanatçıya düştü. İşte bütün bunları ve çok daha ötesini düşündüm *Atık Sanatı*’nın sayfalarını birer ikişer dolaşırken.

SAHİ NEDİR GELİŞME?

Bir şeyleri “kolay”laştırırken çıkan atığı, çevre kirliliğini neden düşünmüyoruz? İnsan sağlığına, doğaya bunca zararlı maddeleri bile neden gündelik hayatın akışına karıştırıyoruz? Her yere kolayca ulaşmak, ülke nüfusunun büyük bölümünün kentlerde yaşaması gerçekten

gelişme midir?

Aile üretimi ve küçük işletmeler geri kalmışlığa mı işaret eder? Karası, havası, deniziyle doğanın bu kirliliği özellikle buna yol açanların neden umurunda bile değil?

Tamam, sustum. *Atık Sanatı*’yla gündelik nesnelere yani birçoğumuzun “Artık bir daha işe yaramaz!” kolaycılığıyla “çöp dağları”na emanet etmeye / aklımızca terk edip kurtulmaya çalıştığımız hemen her şeye yeniden hayat verme oyunu bilesiniz sizin de yakanızı bırakmayacak. Aslında “çizim defteri” olarak tasarlanmış olsa da *Atık Sanatı*, bir yandan farklı sanat disiplinlerinin bahçelerinde de yeni ve farklı oyunlara çağırarak sizi, emin olun.

Hem daha az atık, daha temiz çevre için yeniden düşünecek hem de adı kolayca “çöp”e çıkmış herhangi bir nesnenin gizil gücünü keşfetme becerinizi geliştireceksiniz.

Aa, sahi çocuklar için hazırlanmış bir “defter” bu. Benim söylediklerime aldanıp da çocuklarınızın elinden almayın olmaz mı? Yalnızca şunu yapabilirsiniz: *Atık Sanatı*’yla çıkacağı harika yolculukta çocuklarınızın çoğalacak sorularına yanıt verin ve çevre için tez elden onlarla el ele çalışmaya başlayın. ■

Atık Sanatı / Virginia Aladjidi, Celine Perrin / Çeviren: Goncağül Artam / YKY Doğan Kardeş Kitaplığı / 81 s. / 8+ / 2023.